ARREST VAN HET HOF (Tweede kamer)
21 januari 1987 *

In zaak 268/84,

Ferriera Valsabbia SpA, gevestigd te Odolo (Brescia), in de persoon van haar gedelegeerd bestuurder G. Brunori, vertegenwoordigd en bijgestaan door F. Masperi, advocaat te Brescia, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg ten kantore van E. Arendt, advocaat aldaar, 34, rue Philippe-II,

verzoekster,

tegen

Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door O. Montalto, lid van haar juridische dienst, als gemachtigde, domicilie gekozen hebbende bij G. Kremlis, lid van haar juridische dienst, bâtiment Jean Monnet, Luxemburg,

verweerster,

betreffende een beroep tot nietigverklaring van beschikking nr. C(84)1409/3 van de Commissie van de Europese Gemeenschappen van 27 september 1984, waarbij verzoekster een boete is opgelegd wegens overschrijding van het gedeelte van het produktiequotum voor produkten van categorie V, dat in het tweede kwartaal van 1982 op de gemeenschappelijke markt mocht worden geleverd,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE (Tweede kamer),

samengesteld als volgt: T. F. O'Higgins, kamerpresident, O. Due en K. Bahlmann, rechters,

advocaat-generaal: M. Darmon
griffier: H. A. Rühl, hoofdadministrateur

* Procestaal: Italiaans.

gezien het rapport ter terechtzitting en ten vervolge op de mondelinge behandeling op 13 maart en 23 september 1986,

gehoord de conclusie van de advocaat-generaal ter terechtzitting van 21 oktober 1986,

het navolgende

Arrest

1 Bij verzoekschrift, neergelegd ter griffie van het Hof op 12 november 1984, heeft de vennootschap Ferriere Valsabbia SpA (hierna: Valsabbia), gevestigd te Odolo (Brescia), krachtens artikel 36, tweede alinea, EGKS-Verdrag een beroep ingesteld tot nietigverklaring van de beschikking van de Commissie van 27 september 1984, waarbij haar een boete van 70 875 Ecu is opgelegd wegens overschrijding van het gedeelte van haar quotum voor produkten van categorie V (betonstaal), dat in het tweede kwartaal van 1982 op de gemeenschappelijke markt mocht worden geleverd.

2 Deze beschikking is gegeven op grond van beschikking nr. 1831/81/EGKS van de Commissie van 24 juni 1981 (PB 1981, L 180, blz. 1) (hierna: de algemene beschikking), zoals gewijzigd bij beschikking nr. 1832/81/EGKS van 3 juli 1981 (PB 1981, L 184, blz. 1) en laatstelijk bij beschikking nr. 533/82/EGKS van 3 maart 1982 (PB 1982, L 65, blz. 6); bij deze algemene beschikking werd het quotastelsel verlengd en per 1 juli 1981 ook uitgebreid tot andere ijzer- en staalprodukten, waaronder de produkten van categorie V.

3 Uit de bestreden beschikking blijkt dat de Commissie Valsabbia verwijt, dat zij het gedeelte van de quota voor produkten van categorie V, die op de gemeenschappelijk markt mochten worden geleverd, voor het eerste en het tweede kwartaal van 1982 met respectievelijk 979 en 1 239 ton, — dus in totaal met 2 218 ton — heeft overschreden. Volgens de bestreden beschikking had de onderneming op 30 juni 1981 1 273 ton produkten van categorie V in voorraad; werd deze hoeveelheid afgetrokken van de 2 218 ton teveel geleverde produkten, dan resteerde nog een overschrijding met 945.

4 Valsabbia betoogt daarentegen, dat zij, naast de in de beschikking genoemde 1 273 ton op voormeld tijdstip nog 4 749 ton in voorraad had, die pas na 30 juni 1981 buiten de gemeenschappelijke markt zijn geleverd aan de Zwitserse vennootschap Philipp Brothers (Zug).

5 Voor de voorgeschiedenis van het geding en de middelen en argumenten van partijen wordt verwezen naar het rapport ter terechtzitting. Deze elementen uit het dossier worden hierna slechts weergegeven voor zover dit noodzakelijk is voor de redenering van het Hof.

6 Om te beginnen zij vastgesteld, dat Valsabbia formeel slechts twee middelen aanvoert, te weten schending van een wezenlijk vormvoorschrift en, subsidiair, schending van het evenredigheids- en het billijkheidsbeginsel bij de vaststelling van het bedrag van de boete. Uit bepaalde door verzoekster in het kader van het eerste middel aangevoerde feiten en argumenten is evenwel op te maken dat zij eigenlijk stelt, dat de Commissie de voorraad heeft berekend op het tijdstip van de inwerkingtreding van het quotastelsel, en aldus is afgeweken van haar algemene praktijk.

7 Vervolgens dient in limine te worden opgemerkt, dat uit de tijdens de mondelinge behandeling gegeven uitleg en de aan het Hof overgelegde stukken blijkt dat de deskundigen, belast met het opnemen van de voorraden op het ogenblik van de inwerkingtreding van de algemene beschikking, die voorraad hebben berekend aan de hand van de definitieve facturen. Later hield Valsabbia niet meer vast aan haar verklaring dat de Commissie een fout had gemaakt, door bepaalde voor de onderneming Philipp Brothers bestemde leveringen tweemaal mee te rekenen, en wel een eerste maal op basis van de „pro forma"-facturen die in het eerste kwartaal van 1981 enkel waren opgesteld om een bankkrediet te bekomen, en een tweede maal op basis van leveringsbonnen betreffende de in het tweede kwartaal van 1981 verrichte leveringen.

8 Het onderwerp van de onderhavige zaak is aldus beperkt tot de berekening van de voorraad produkten van categorie V op het tijdstip van de inwerkingtreding van de algemene beschikking, en in het bijzonder tot de vraag of bij de berekening van de voorraad de 4 749 ton die in het tweede kwartaal van 1981 aan de onderneming Philipp Brothers waren geleverd, al dan niet moesten worden meegeteld.

9 Valsabbia betoogt, dat deze leveringen in aanmerking moesten worden genomen, omdat zij pas in de loop van het tweede kwartaal van 1981 daadwerkelijk zijn

verricht, hetgeen duidelijk blijkt uit de aan het Hof overgelegde stukken en door de Commissie niet is betwist.

10 Ter rechtvaardiging van de omstandigheid dat deze hoeveelheden bij de berekening van de voorraad niet zijn meegeteld, voert de Commissie drie argumenten aan:

— wegens de ontoereikendheid van de boekhouding van Valsabbia en op verzoek van die onderneming zelf heeft zij in het verleden de voorraad in de regel berekend aan de hand van de facturen en niet van de leveringsbonnen;

— de goederen die na 30 juni 1981 aan de onderneming Philipp Brothers zijn geleverd, maakten bij de inwerkingtreding van de algemene beschikking geen deel meer uit van de voorraad, maar waren daarvan gescheiden en reeds ter beschikking gesteld van de onderneming waarvoor zij waren bestemd;

— die leveringen waren bestemd voor een derde land en waren derhalve niet relevant voor de overschrijding van het deel van de produktiequota, dat op de gemeenschappelijke markt mocht worden geleverd.

11 Met betrekking tot het eerste argument van de Commissie moet worden opgemerkt, dat zij de na de inwerkingtreding van de algemene beschikking verrichte leveringen niet buiten beschouwing mocht laten om de enkele reden dat de door Valsabbia opgestelde facturen een aan die inwerkingtreding voorafgaande datum droegen en zulks temeer daar de Commissie op dat ogenblik niet enkel beschikte over de definitieve facturen maar ook over de leveringsbonnen en uit deze laatste viel op te maken, dat de leveringen aan Philipp Brothers daadwerkelijk in de loop van het tweede kwartaal 1981 hadden plaatsgevonden.

12 Wat het tweede argument betreft, moet worden vastgesteld dat Valsabbia zich jegens Philipp Brothers contractueel had verbonden om de voor deze laatste bestemde leveringen gescheiden van de algemene voorraad ter beschikking te houden. Tijdens de mondelinge behandeling heeft de vertegenwoordiger van de Commissie evenwel erkend, dat het om soortzaken en dus vervangbare zaken gaat. Bovendien heeft hij toegegeven, dat er niets concreet is vastgesteld met betrekking tot de afzonderlijke opslag van deze goederen ten behoeve van Philipp Brothers, en heeft hij niet betwist dat zij nog niet waren geïndividualiseerd in de opslagplaats van Valsabbia.

13 Hieruit volgt dat het enkele bestaan van de verkoopovereenkomst met Philipp Brothers zonder afscheiding van de te leveren goederen niet uitsluit dat de desbetreffende hoeveelheden zich, in strijd met de contractuele verbintenissen van Valsabbia, nog in voorraad bevonden en dat de leveringen aan Philipp Brothers in het tweede kwartaal 1981 niet afkomstig waren van die voorraad, maar van de lopende produktie in het tweede kwartaal. Bijgevolg kan het argument van de Commissie dienaangaande niet worden aanvaard.

14 Ten slotte moet met betrekking tot het argument dat de betrokken leveringen voor een derde land bestemd waren, om te beginnen worden opgemerkt, dat de algemene beschikking geen antwoord biedt op de vraag of de op het tijdstip van de inwerkingtreding van de algemene beschikking bestaande voorraad al dan niet moet worden meegeteld bij het gedeelte van de produktiequota, dat op de gemeenschappelijke markt mag worden geleverd. Tijdens de mondelinge behandeling heeft de Commissie evenwel verklaard, dat zij bij de tenuitvoerlegging van het quotastelsel in de regel een tolerantie toepast, in die zin dat de onderneming de voorraden die zij op het tijdstip van de inwerkingtreding van het stelsel heeft, boven het leveringsquotum in derde landen of op de gemeenschappelijke markt mag leveren.

15 Bijgevolg is de Commissie verplicht, ten einde elke ongelijke behandeling te vermijden, deze algemene praktijk in elk afzonderlijk geval toe te passen, tenzij objectieve redenen een verschillende behandeling zouden rechtvaardigen.

16 Bovendien volgt daaruit, dat Valsabbia het recht had de hoeveelheden die zij op het tijdstip van de inwerkingtreding van de algemene beschikking in voorraad had, op de gemeenschappelijke markt te leveren boven het gedeelte van de produktiequota, dat op de gemeenschappelijke markt mocht worden geleverd, en dat niets haar belette de in de loop van het tweede kwartaal 1981 aan Philipp Brothers geleverde hoeveelheden aan de lopende produktie van dat kwartaal te onttrekken.

17 Mitsdien moet de bestreden beschikking worden nietigverklaard zonder dat de andere middelen van Valsabbia behoeven te worden onderzocht.

Kosten

18 Ingevolge artikel 69, paragraaf 2, van het Reglement voor de procesvoering moet de in het ongelijk gestelde partij in de kosten worden verwezen; daar de Commissie in het ongelijk is gesteld dient zij in de kosten te worden verwezen.

HET HOF VAN JUSTITIE (Tweede kamer),

rechtdoende:

1) Verklaart nietig de beschikking van de Commissie van 27 september 1984 betreffende een krachtens artikel 58 EGKS-Verdrag aan de onderneming Valsabbia opgelegde boete.

2) Verwijst de Commissie in de kosten van het geding.

O'Higgins Due Bahlmann

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op 21 januari 1987.

De griffier

P. Heim

De president van de Tweede kamer

T. F. O'Higgins